

Livsmedelsverket

livsmedelsverket@slv.se

Stockholm 2018-08-20

**REMISSYTTRANDE;
Livsmedelsverkets förslag till ny modell för riskklassning av
livsmedelsföretag
(Ert diarienummer 2018/00787)**

Visita - Svensk besöksnäring är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 090 medlemsföretag med över 7 300 verksamheter, främst hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat förslag och får härmed komma in med följande

YTTRANDE

Visitans allmänna synpunkter på livsmedelskontrollen

Visita vill inledningsvis betona att vi under lång tid har tvingats konstatera att nuvarande kontroll- och avgiftssystem på livsmedelsområdet har ett antal påtagliga brister som vi anser att det är mycket angeläget att komma till rätta med snarast möjligt. Bland de huvudsakliga problem vi under lång tid har noterat och i många sammanhang framhållit finns följande.

- *De kontrollavgifter som företagen betalar är ofta inte kopplade till tillfredsställande motprestationer i form av kontroll. Företag betalar i alltför stor utsträckning kontrollavgifter till de kommunala kontrollmyndigheterna för kontroll som sedan inte genomförs alls, genomförs flera år efter debitering av kontrollavgifter och/eller genomförs i en omfattning som inte kan anses motsvara den debitering som har skett.*

- *Uttagna kontrollavgifter återbetalas oftast inte till företagen även om de kontroller som avgifterna avsett sedan inte sker.* Oavsett om det handlar om företag med pågående verksamheter eller företag som av något skäl avvecklats efter det att kontrollavgift uttagits av kommunen men innan kontroll hunnit ske är det ovanligt att företagen kompenseras genom återbetalning av kontrollavgiften eller nedsättning av kommande kontrollavgifter.
- *Transparensen i grunderna för de kommunala kontrollmyndigheternas uttag av kontrollavgifter är bristfällig.* Det är generellt sett mycket svårt för företagen att reda ut och förstå vad det egentligen är de betalar för och hur kontrollavgiftens storlek är beräknad.
- *Det finns stora skillnader i kontrollavgifternas storlek för samma typ av verksamhet i olika kommuner.* Detta är en följd av att såväl kommunernas bedömningar vid riskklassning av livsmedelsföretagen – som styr vilken kontrolltid en viss anläggning ska ha – som de kommunala timtaxorna för livsmedelskontrollen många gånger varierar kraftigt.
- *Det är alltför svårt för företag med en viss erfarenhetsklassning att senare – när kommunen har kunnat kontrollera och därigenom få erfarenhet av verksamheten – få denna klassning omprövad och kontrolltiden justerad utifrån verkliga förhållanden.* Det är svårt för företag att få ändrad placering i de så kallade erfarenhetsklasser som tillämpas i riskklassningen och styrbedömningen av erforderlig kontrolltid. Detta motverkar att företag som visar att de bedriver sin verksamhet med goda rutiner och processer för säkra livsmedel får en lägre kontrollavgift som svarar mot det faktiska behovet i det enskilda fallet.
- *Tillsynen måste vara riskbaserad.* De resurser som läggs på tillsyn bör läggas där riskerna och därmed behovet av tillsyn är som störst.
- *Tillämpningen av regelverket måste bli mer enhetlig över landet.* Detta är viktigt ur rättssäkerhetsperspektiv och förutsätter ökad samverkan och samordning mellan myndigheterna och i många fall också en höjning och vidareutveckling av kompetensen inom myndigheterna.

Nu gällande modell för riskklassning av livsmedelsföretag

Livsmedelskontrollen ska vara riskbaserad, genomföras regelbundet och så ofta som det är lämpligt för att nå målen i förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll.

Livsmedelsverket har sedan tidigare tagit fram en modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar. Modellen är avsedd att hjälpa kontrollmyndigheterna att uppfylla kravet på en riskbaserad kontroll och består av tre moduler – *riskmodulen*, *informationsmodulen* och *erfarenhetsmodulen*.

Riskmodulen värderar olika riskfaktorer som är kopplade till verksamheten i livsmedelsanläggningen. Modulen ger en riskklass och en initial kontrolltid. Riskklasserna är åtta till antalet – ju lägre klass desto högre risk. Tre riskfaktorer beaktas i modulen; typ av verksamhet och livsmedel, produktionens storlek och konsumentgrupper. Riskmodulen genererar mellan 10 och 110 kontrollpoäng, som sedan omvandlas till mellan en och 26 timmar för kontroll av de enskilda anläggningarna.

Informationsmodulen ger ett kontrolltidstillägg för kontroll av information och märkning, samt av spårbarhets- och återkallelserutiner. Som mest kan en anläggning få åtta timmars kontrolltidstillägg och som minst noll timmar.

Erfarenhetsmodulen bedömer hur väl livsmedelsföretagaren uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen utifrån resultatet av den kontroll som tidigare gjorts på anläggningen. Modulen ger en erfarenhetsklass och en tidsfaktor som justerar kontrolltiden uppåt eller nedåt. Anläggningarna placeras in i en erfarenhetsklass; A (minskad kontroll i förhållande till normalläget), B (normalläget) eller C (förstärkt kontroll i förhållande till normalläget). En nystartad anläggning placeras i klass B (normalläge) till dess att myndigheten har fått erfarenhet av hur väl livsmedelsföretaget uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen.

De tre modulerna ger information som kontrollmyndigheten använder för att beräkna den årliga kontrolltiden. Tiden från riskmodulen och kontrolltidstillägget från informationsmodulen adderas. Summan multipliceras med erfarenhetsklassens tidsfaktor. Kontrolltiden påverkar sedan i sin tur den årliga kontrollavgift som företaget debiteras.

Bakgrund till Livsmedelsverkets förslag till ny modell för riskklassning

Livsmedelsverket har fått i uppdrag av regeringen att se över den modell för riskklassning som tillämpas i livsmedelskontrollen, i syfte att öka förståelsen för den kontroll som utförs och avgifterna kopplade till denna kontroll samt att skapa förutsättningar för en enhetligare tillämpning av modellen. Livsmedelsverket har i arbetet haft att beakta Statskontorets rapport ”Avgifter i livsmedelskontrollen – Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering” (2015:17) och remissinstansernas synpunkter på den.

I nämnda rapport konstaterar Statskontoret bl.a. att det finns tre huvudsakliga problem med dagens riskklassningsmodell:

- Nödvändig kontroll utförs inte,
- kontrollavgifternas storlek varierar för mycket, och
- avgiftsmodellen brister i begriplighet och legitimitet.

Visita välkomnade i remissyttrande till Näringsdepartementet i januari 2016 att Statskontorets slutsatser i rapporten i hög grad och med tydlighet bekräftade förekomsten av bland annat den problematik i livsmedelskontrollen som Visita beskrivit ovan samt behovet av konkreta åtgärder för att förändra och komma till rätta med densamma. Vi betonade att vår uppfattning är att det är nödvändigt med sådana åtgärder, dels för att säkerställa den långsiktiga legitimiteten i regelverket rörande livsmedelskontrollen men också som ett viktigt led i arbetet för att förenkla för företagen inom livsmedelssektorn och därmed också stärka deras tillväxt- och konkurrenskraft.

Visita angav i remissyttrandet vidare följande beträffande riskklassningen i livsmedelskontrollen, vilket här återigen kan framhållas som en alltjämt aktuell beskrivning av Visitas generella inställning i frågan.

”Visitans erfarenhet är att den riskklassning av livsmedelsverksamheter som kommunerna oftast gör utifrån Livsmedelsverkets vägledning för riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid i hög utsträckning skiljer sig åt, vilket resulterar i varierande kontrolltider och därmed varierande kontrollavgifter för samma typer av anläggningar i olika kommuner. Storleksvariationen på avgifterna mellan olika kommuner förstärks ytterligare av att det – utöver skilda bedömningar gällande behovet av kontrolltid – föreligger kraftiga skillnader i kommunernas timtaxa för livsmedelskontrollen.

Näringslivets Regelnämnd (NNR) publicerade i juni 2013 rapporten ”Livsmedelskontroll – avgifter och tillämpning” rapporten i dess helhet återfinns på NNR:s webbsida, se www.nnr.se/pdf/publikationer/rapport_livsmedel_2013.pdf. I rapporten presenteras resultaten från en undersökning av kommunernas risk- och erfarenhetsklassning av livsmedelsverksamheter, vilka avgifter kommuner tar ut för livsmedelskontrollen, hur ofta livsmedelskontroll sker samt om kommunernas samverkan med andra aktörer beträffande livsmedelskontrollen. I rapportens inledande sammanfattning (sid. 3) anges bland annat följande:

’NNRs undersökning visar att det kan skilja sig kraftigt åt mellan olika kommuner hur de riskklassar en livsmedelsverksamhet. Eftersom kommunernas klassning styr hur många kontrolltimmar en livsmedelsverksamhet ska ha, vilket i sin tur styr verksamhetens avgift, så kan även avgifterna skilja sig kraftigt åt. En på förhand definierad exempelbutik betalar nästan 21 000 kr mer i kontrollavgift i den dyraste kommunen som deltog i NNRs undersökning, jämfört med den billigaste. Beroende på vilken erfarenhet kommunerna bedömer att butiken har, kan avgifterna variera ytterligare. Även kommunernas timtaxor för varje kontrolltimma varierar stort, från 500 kr i den billigaste kommunen till 1 252 kr i den dyraste kommunen.’

Som Statskontoret konstaterar i sin rapport (avsnitt 6.1.2) ger alltså slutsatserna i NNR:s rapport stöd för den uppfattning som bland annat Visita har att det finns betydande skillnader mellan kommunerna i hur de riskklassar olika anläggningar och att samma typ av anläggning utifrån riskklassningen kan bli tilldelad olika många kontrolltimmar i olika kommuner.

Enligt Visitas uppfattning står det sammanfattningsvis klart att något måste göras för att åstadkomma förändringar i riskklassningen av livsmedelsanläggningar, i syfte att uppnå en mer likartad tillämpning över landet och mer rättvisa, rimliga och begripliga grunder för avgiftsuttagen i det enskilda fallet. Detta oaktat om förändringar görs inom ramen för tillämpningen av redan befintlig riskklassningsmodell eller en ny riskklassningsmodell införs utifrån Statskontorets förslag eller på annat sätt.

Statskontoret anger bland annat (avsnitt 7.2.2) att modellen för riskklassning borde vidgas på så sätt att den även ger möjlighet att väga in information från andra källor än kontrollmyndighetens erfarenheter från tidigare kontroller som grund för att bedöma hur väl anläggningen drivs. Som exempel anges att det kan gälla ”information om till exempel fusk eller lagöverträdelser som uppmärksammas av andra myndigheter och som är av det slaget att de bedöms påverka riskerna i livsmedelshanteringen”. Visita ser positivt på att det vid bedömningen av risker och behovet av tillsyn hos företag görs helhetsbedömningar, men vi vill i detta sammanhang framhålla vikten av att det inte sker en glidning/utvidgning som medför att eventuella brister i förhållande till lagstiftning utanför den egentliga livsmedelslagstiftningen tas som intäkt för att utvidga behovet av livsmedelskontroll hos berörda företag. Det får inte uppstå en situation där situationer som har inträffat utan koppling till livsmedelshandling leder till en indirekt ”bestraffning” för företag i form av utökad livsmedelskontroll och därmed höjda kontrollavgifter. Det är självklart också viktigt att även information av för företag positiva och gynnande slag som på olika sätt kommer till kontrollmyndighetens kännedom – som visar att företaget arbetar på ett säkert sätt med livsmedel och att kontrollbehovet därför är mindre – beaktas och vägs in.

För det fall förändringar av riskklassningsmodellen som sådan genomförs är det av stor vikt att företag som redan är riskklassade inte kommer att påverkas negativt kostnadsmissigt eller på annat sätt av den nya modellen. Det bör därför noggrant övervägas vilka konsekvenser en ny modell får för företagen innan förändringar genomförs, så att avsedd effekt verkligen uppnås. En eventuell förändring av riskklassningssystemet bör sedan också utvärderas i syfte att undersöka vilka effekter som uppstår.

Det är också viktigt att det finns en förutsebarhet i systemet, så att företagen kan få en klar bild av vilka kostnader kontrollavgifterna kan beräknas komma att uppgå till. Det måste också finnas en tydligt uttryckt möjlighet för företag att över tid få det kontrollbehov som en gång bedömts föreligga reviderat och om skäl föreligger minskat utifrån verkliga förhållanden.”

Livsmedelsverkets förslag till ny modell för riskklassning

Livsmedelsverket sammanfattar sitt förslag till ny modell för riskklassning enligt följande.

”En förenklad modell för riskklassning av livsmedelsföretag har tagits fram. Förändringarna som föreslås sker utifrån de problem som har identifierats. I den mån andra länder har en bättre lösning på ett specifikt problem så har lösningarna återanvänts och anpassats för svenska förhållanden.

Modellen bygger på två delar och är principiellt likt det förslag som Statskontorets presenterat. En allmän del som är kopplad till typ av verksamhet, där risker förknippade med verksamhetstypen beaktas, samt en specifik del där processer som inte nödvändigtvis är bundna till verksamhetstypen beaktas. Avseende denna specifika del så skiljer sig förslagen i denna rapport från Statskontorets konstruktion i viss mån. Främst genom att Statskontoret menar att specifika risker inte går att kvantifiera och bedömningar ska därför bygga på inspektörernas professionella bedömningar. I ljuset av att skapa likvärdighet mellan landets alla myndigheter är det dock inte en rimlig väg fram och den specifika delen är därför tydligare än i Statskontorets förslag.

De första delarna av modeller ger en standardiserad kontrollfrekvens för varje typ av verksamhet. Denna frekvens kan reduceras vid förväntad god efterlevnad. Reduktionen föreslås kunna erhållas genom praktisk erfarenhet som dagens erfarenhetsmodul fast med tydligare kriterier alternativt via certifiering av livsmedelsföretaget. Bägge vägarna har tydligare kriterier än idag. Om allvarliga brister upptäcks vid verksamhet med reducerad kontroll återgår verksamheten till standardkontrollfrekvensen. Även detta skiljer sig från Statskontorets förslag som anser att enskilda bedömningar ska avgöra frågan om graden

av efterlevnad. Eftersom både företag och myndigheter efterlyser tydligare kriterier har översynen valt ett sådant förslag med tydligare kriterier för vad som är reducerad kontroll och hur den ska kunna erhållas. Det minskar risken för spretiga bedömningar mellan och inom myndigheterna.

Till varje kontroll och riskklass är det kopplat en tid per kontroll. Det är den totala tid som en kontroll bedöms kräva för en kontrollmyndighet. Värdet är avsett att vara ett riktvärde. Avsteg från riktvärdet bör vara få och välmotiverade. Riktvärdet är nödvändigt för att skapa det utrymme som behövs per kontroll för att kontrollen ska kunna utföras med jämförbar kvalitet mellan myndigheterna. Det borgar också för ett likvärdigt avgiftsuttag. Riktvärdet gör det dessutom möjligt att enkelt genomföra likvärdiga behovsutredningar och planera kontrollen på samma sätt mellan kontrollmyndigheterna. Utrymmet för egna anpassningar hos myndigheterna som idag bidrar mycket till den oönskade variationen inom kontrollen minskar därmed och kontrollen blir mer enhetlig i sitt utförande.

Vi föreslår också att ett koncept kallat ”baskontroll” införs. Det är en modell lånad från Danmark där vissa regler bedöms vara grundläggande och det är också extra viktigt att de kontrolleras med viss regelbundenhet. Från detta separeras många specialregler som kräver särskild kompetens och istället bedrivs som nationellt samordnade kontrollkampanjer. Genom att konstruera ”baskontroller” för olika verksamhetstyper kan kontroller bli mer enhetlig och det blir också enklare för myndigheter att förstå vad som är relevant att kontrollera på olika verksamheter. Det skapar också bättre möjligheter för företagen att förstå vad som ska kontrolleras hos dom och fyller en viktig pedagogisk såväl som praktisk funktion.

Sammantaget ger detta en enklare modell utan svårbegripliga beräkningar där det tydligare framgår hur mycket och hur ofta kontroll ska bedrivas på en verksamhet samt vad den kontrollen ska innehålla eller fokusera på.

Modellen tar större hänsyn till risken för vilseledning genom att öka kontrollbehovet hos huvudkontor med ansvar för utformning av märkning. Modellen tar också större hänsyn till risken för bedrägliga beteenden, d.v.s. ”livsmedelsfusk”, genom att öka kontrollbehovet i partihandelsledet och genom att öka kontrollen av livsmedlens spårbarhet i hela kedjan. Samtidigt tonar modellen ner behovet av kontroll på verksamheter som förknippas med mycket låg risker, exempelvis små butiker som endast säljer läsk och godis. Det är mer effektivt om resurserna som idag spenderas för kontroll av verksamheter med mycket låg risk istället kontrollerar partihandeln med livsmedel för att minska risken för livsmedelsfusk.

Ytterligare utredning bör ske om modellens vägledande status. Flera remissinstanser och referenter uttrycker att modellen bör vara bindande genom föreskrift. Det är också översynens uppfattning att en föreskriven modell bidrar ytterligare till en enhetlig tillämpning och bör om möjligt genomföras.”

Föreslagna förändringar i sak

Enligt Livsmedelsverkets förslag bör en ny modell för riskklassning utgå från följande riskfaktorer:

- Typ av verksamhet,
- verksamhetens omfattning samt
- processer som är relevanta för kontrollen, men inte verksamhetsspecifika.

Den ”baskontroll” som Livsmedelsverket föreslår syftar enligt verket till att på ett likvärdigt sätt utföra livsmedelskontroll som bidrar till att grundläggande krav uppfylls av alla livsmedelsföretagare, att det finns information om livsmedel som inte är vilseledande genom fungerande spårbarhetssystem, att det inte finns akuta

mikrobiologiska risker med livsmedlen samt att det inte finns oacceptabla kemiska risker med livsmedlen.

Livsmedelsverket föreslår vidare att det – liksom i den finska riskklassningsmodellen – ska användas en ”riskklass 0” för verksamheter som förknippas med mycket låga risker och där en begränsad mängd av lagstiftningen är tillämplig, vilket sammantaget ger ett mycket lågt kontrollbehov.

Vidare föreslås att samtliga verksamheter i samma bransch ska riskklassas på samma sätt – och att i de fall då individuella justeringar behöver göras ska detta ske enligt samma givna parametrar. Den nya modellen kan enligt Livsmedelsverket kompletteras med en ”tilläggsmodul” för likvärdiga justeringar av kontrollfrekvensen.

Beträffande erfarenhetsmodulen föreslår Livsmedelsverket att den ska begränsas från dagens tre klasser till två: standardfrekvens och reducerad frekvens, motsvarande klasserna B och A i dagens modell. Klass C (förstärkt kontroll) skulle därmed avskaffas. I situationer där enskilt behov uppstår av att förstärka kontrollen under en tidsperiod, får sådana beslut enligt Livsmedelsverket i stället fattas av kontrollmyndigheten i det enskilda fallet.

Det ska enligt livsmedelsverkets förslag finnas två vägar till reducerad kontroll: så kan det fungera som två olika vägar till reduktion:

- Förväntad god efterlevnad genom tidigare resultat vid offentlig kontroll och
- förväntad god efterlevnad genom certifieringssystem av viss standard som täcker in lagstiftningens krav.

Ett grundkriterium för att en certifiering via tredje part ska vara giltig för att kompensera visst kontrollbehov ska enligt Livsmedelsverket vara att standarden täcker samma krav som lagstiftningen ställer och eventuell påverkan på kontrollbehov bör endast ske på de områden som certifieringen täcker. Ytterligare ett kriterium föreslås vara att det certifierande organet ska vara SWEDAC-ackrediterat

Flytt från standardfrekvens av kontroll till reducerad frekvens föreslås ske efter två kontroller eller 24 månader (beroende på vad som inträffar först) utan att myndigheter noterat bristande efterlevnad av allvarigare art. Om kontrollen av verksamheter med reducerad frekvens visar på brister som föranleder sanktioner och uppföljande kontroller, flyttas verksamheten till standardkontrollfrekvens.

Livsmedelsverket framhåller att de förändringar som föreslås inte är avsedda att öka den totala kontrollmängden eller avgifterna kopplade kontrollen. Förslagen syftar i stället till att flytta kontroller – timmar och därmed avgifter – från lågriskverksamheter i sista ledet av livsmedelskedjan till verksamheter med högre risker i tidigare led.

Konsekvenser för företagen

Livsmedelsverket anger i sin konsekvensbedömning att de framlagda förslagen kan innebära att företag i lågriskkategorierna får lägre kostnader men att företag i högre riskkategorier får högre kostnader. Den totala kostnaden ska däremot inte öka med anledning av detta. Enligt Livsmedelsverket är det fler företag som kommer att få sänkta avgifter än företag som får höjda avgifter. Livsmedelsverket framhåller att avgifterna påverkar småföretagare mer än etablerade större företag och att i det avseendet blir en lättnad i avgiftstrycket för företag i lågriskkategorierna också en förenkling i att starta och driva företag

Visitass synpunkter på Livsmedelsverkets förslag till ny modell för riskklassning

Visita välkomnar det faktum att Livsmedelsverket har genomfört en översyn av riskklassningsmodellen med det uttalade syftet att skapa en ny modell som är förenklad och mer lättbegriplig både för kontrollmyndigheterna och för livsmedelsföretagen, ökar förståelsen för kontrollen som myndigheterna utför, skapar bättre förutsättningar för enhetlig tillämpning av kontrollmyndigheterna och bättre bidrar till att nödvändig kontroll utförs.

Som Visita uppfattar den föreslagna modellen utifrån hur den har beskrivits i Livsmedelsverkets rapport kommer den i vart fall för restauranger och storhushåll att generellt medföra ett lägre antal kontrolltimmar per år. Detta bör då också i sin tur medföra att dessa företag kommer att belastas med lägre avgifter för livsmedelskontroll än vad som tidigare varit fallet, vilket vi ser mycket positivt på.

I rapporten (sid. 68) ges dock ett exempel som visar att ett företag (ett partihandelsföretag som köper in livsmedel från tillverkare och större grossister runt om i Europa) med den nya modellen skulle få en höjning av den årliga kontrollavgiften från 2 000 kr till 12 000 kr. Visita ifrågasätter rimligheten i att företag drabbas av avgiftshöjningar i en sådan omfattning.

Den föreslagna modellen får också anses vara något enklare än tidigare och medföra ett större fokus på tillsyn där risker finns, vilket är välkommet.

Företag som enligt nu gällande riskklassningsmodell har reducerad kontroll genom placering i erfarenhetsklass A bör rimligen ha reducerad kontrollfrekvens även fortsättningsvis vid införandet av en ny riskklassningsmodell.

I syfte att uppnå en enhetlig tillämpning mellan olika kommuner bör det införas en skyldighet för kommunerna att följa riskklassningsmodellen. Denna skyldighet bör då också kombineras med tydlig vägledning och stöd från Livsmedelsverket till de

kommunala kontrollmyndigheterna beträffande tillämpningen av modellen. I annat fall kommer tillämpningen med all sannolikhet att fortsätta skilja sig åt över landet. Det bör också genomföras löpande uppföljningar och utvärderingar av tillämpningen och effekterna av riskklassningsmodellen.

Det ska framhållas att det även behöver analyseras och föreslås åtgärder för hur transparensen i kontrollmyndigheternas avgiftsuttag och beräkningen av avgifterna ska kunna öka i syfte att göra det tydligare för berörda företag hur avgifterna bestäms och vad det egentligen är de betalar för. För att förenkla för företagen bör det även tas fram en förkortad beskrivning av riskklassningsmodellen där respektive företag lätt kan bedöma var de placeras i modellen.

Avslutningsvis ska också betonas att det även efter införandet av en ny modell för riskklassning är av central betydelse att företagen verkligen får den tillsyn de faktiskt betalar avgift för. Vi hemställer därför att Livsmedelsverket fortsatt ska verka för införandet av en generell modell för debitering av kontrollavgifter i efterhand, efter genomförd tillsyn.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist Branschjuridik